



Biznes
i zarządzanie

www.biznesiarzadzanie.pl

SCENARIUSZ LEKCJI

Droga po kapitał

Materiał jest częścią projektu Bankowcy dla Edukacji Finansowej Dzieci

i Młodzieży BAKCYL oraz projektu EduAkcja

www.bakcyl.wib.org.pl

<https://bakcyl.wib.org.pl/projekty-partnerskie/eduakcja/>



Materiał przygotowany przez Fundację Warszawski Instytut Bankowości w ramach projektu wspierającego wdrażanie przedmiotu biznes i zarządzanie z wykorzystaniem materiałów projektu Porwani przez Ekonomię

www.PorwaniPrzezEkonomie.pl

Główne przesłanie lekcji:

- poznaj pojęcia związane z ofertą publiczną i debiutem giełdowym,
- poznaj korzyści z debiutu giełdowego dla samej spółki oraz jej właściciela,
- zrozum proces oferty publicznej oraz debiutu giełdowego,
- poznaj rynki giełdowe, na których debiutuje spółka,
- zapoznaj się z wybranymi emitentami z rynku giełdowego.

Cele operacyjne lekcji. Po przebytej lekcji uczeń:

- definiuje pojęcia związane z publiczną ofertą,
- identyfikuje rynki giełdowe,
- potrafi sam wyszukać informacje na temat debiutującej spółki,
- zna skalę wielkości debiutów giełdowych oraz korzyści z ich przeprowadzenia,
- poznaje ryzyko inwestycyjne,
- identyfikuje znane polskie spółki giełdowe,
- rozumie konieczność wypełniania obowiązków informacyjnych przez spółki giełdowe

Slajd 1 EduAkcja

EduAkcja

PROJEKT EDUKACYJNY
O RYNKU KAPITAŁOWYM

ORGANIZATORZY: CFA Society Poland, FUNDACJA GPW
WSPÓLORGANIZATOR: WIB BANKOWCY DLA EDUKACJI
PATRON: GPW
PARTNER: ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH, FRANKLIN TEMPLETON

INFORMACJA DLA NAUCZYCIELA: Celem projektu edukacyjnego Bankowcy dla Edukacji Finansowej Dzieci i Młodzieży BAKCYL jest podnoszenie poziomu wiedzy z zakresu ekonomii, cyberbezpieczeństwa oraz inspirowanie świadomych działań i budowanie właściwych postaw w zakresie przedsiębiorczości. Projekt jest częścią jednego z największych programów pozaformalnej edukacji finansowej w Europie – „[Bankowcy dla Edukacji \(wib.org.pl\)](http://Bankowcy dla Edukacji (wib.org.pl))”

Slajd 2 Slajd tytułowy

DROGA PO KAPITAŁ

KORZYŚCI I PROCES DEBIUTU GIEŁDOWEGO

Slajd 3. O czym będziemy mówić?

✓ Oferta publiczna

✓ Proces ofert publicznej

✓ Emisja akcji – finansowanie spółki

✓ Przykłady debiutów giełdowych

✓ Korzyści z debiutu giełdowego

✓ Życie spółki publicznej

Strukturyzacja materiału dydaktycznego jest niezwykle ważna z punktu widzenia odbiorcy, który nie zna jeszcze prezentowanego zagadnienia bądź ma o nim znikomą wiedzę. Dlatego slajd w prosty i przejrzysty sposób przedstawia obszary, których będzie – krok po kroku – dotyczyć lekcja.

Przedstaw główne zagadnienia lekcji. Kieruj się poniższym skryptyem wypowiedzi.

Na dzisiejszym spotkaniu porozmawiamy o:

- definicji oferty publicznej i jej warunkach,
- akcjach jako papierze wartościowym, zapoznamy się z ich definicją i charakterystyką,
- powodach, dla których spółki decydują się na przeprowadzenie oferty publicznej i debiutowanie na GPW, omówimy korzyści tego procesu zarówno dla spółki, jak i właścicieli, którzy podejmują tę decyzję,

- procesie oferty publicznej
- przykładach debiutów giełdowych.

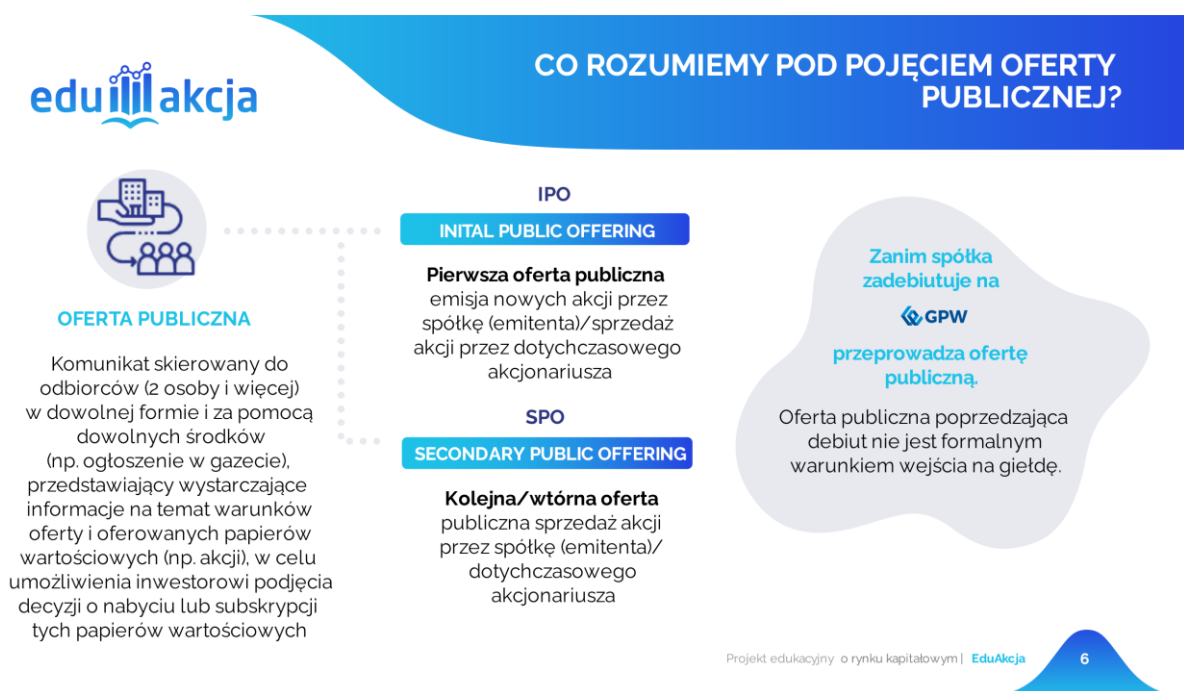
W ostatnim module prezentacji opowiem Wam o „życiu spółki giełdowej”, czyli o obowiązkach spółki, gdy już stanie się spółką notowaną na GPW.

Dzięki dzisiejszemu wykładowi będziecie mieli pełniejsze zrozumienie procesu debiutu spółki na giełdzie i jego konsekwencji dla spółki.

Slajd 4-6 Oferta publiczna

Kolejne slajdy, które zaprezentowane są poniżej, pozwalają nauczycielowi na przedstawienie w sposób wizualny i jednocześnie przejrzysty pod kątem definicyjnym idei oferty publicznej, której finałem jest debiut giełdowy.

Slajd 4. CO ROZUMIEMY POD POJĘCIEM OFERTY PUBLICZNEJ?



Powyższy slajd przedstawia definicję oferty publicznej oraz wyjaśnia połączenie oferty publicznej z debiutem giełdowym.

1. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, iż zanim spółka zadebiutuje na rynku giełdowym, czyli będzie notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych, w standardowym procesie dojścia do debiutu giełdowego przeprowadza ofertę publiczną.
2. Wyjaśnij, iż oferta publiczna poprzedzająca debiut nie jest formalnym warunkiem wejścia na giełdę, jednak z różnych powodów stanowi niemal regułę, odstępstwa od której zdarzają się praktycznie tylko w przypadku spółek, które chcą zmienić rynek notowania z rynku giełdowego zwanego NewConnect na Rynek Główny GPW.
3. Warto zwrócić uwagę w tym momencie, iż na rynku polskim akcje spółki mogą być notowane na dwóch rynkach giełdowych: NewConnect oraz Rynek Główny GPW (oba te rynki prowadzone są przez spółkę Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.). Opis tych rynków zostanie przedstawiony na późniejszych slajdzie, natomiast przedmiotowa prezentacja skupia się przede wszystkim na procesie debiutu giełdowego spółki na tzw. „dużej giełdzie” czyli Głównym Rynku GPW.
4. Jak w takim razie definiujemy ofertę publiczną?
W tym miejscu można przytoczyć definicję ze slajdu:

„Komunikat skierowany do odbiorców (2 osoby i więcej) w dowolnej formie i za pomocą dowolnych środków, przedstawiający wystarczające informacje na temat warunków oferty i oferowanych papierów wartościowych (np. akcji), w celu umożliwienia inwestorowi podjęcia decyzji o nabyciu lub subskrypcji tych papierów wartościowych”.

Po ścisłej definicji warto dodać objaśnienie bliskie życiu codziennemu:

Ofertą publiczną byłoby ogłoszenie o sprzedaży akcji np. w gazecie, na słupie ogłoszeniowym (czyli ogłoszenie skierowane do nieoznaczonego adresata, czyli do 2 osób i więcej), w którym podalibyśmy informację o cenie akcji, ilości sprzedawanych akcji, o spółce, której akcje dotyczą oraz terminach odpowiedzi na sprzedaż, czyli informacji, które umożliwią mi podjęcie decyzji o kupnie tych akcji.

5. Dlaczego spółki standardowo przed debiutem giełdowym przeprowadzają ofertę publiczną?

Przemawiają za tym z jednej strony korzyści ekonomiczne i promocyjne dla samej spółki, jak i jej właścicieli, natomiast z drugiej strony jest to również powiązane z wymogami formalnymi, jakie stawiane są spółkom debiutującym na GPW przez regulamin tego rynku giełdowego (czyli przepisy regulujące kryteria, jakie musi spełnić spółka, aby jej akcje mogły być notowane na GPW). Jednym z takich wymogów formalnych jest zapewnienie płynności obrotu na akcjach spółki debiutującej.

Wyjaśnienie jednego z kryterium formalnego:

Wyobraźcie sobie sytuację, kiedy na giełdzie debiutuje spółka, która ma tylko dwóch akcjonariuszy. Tak naprawdę obrót tymi akcjami byłby wtedy niemożliwy, bo zanim ta jedna czy druga osoba zdecyduje się na sprzedaż, może minąć na przykład pół roku. W związku z tym spółka zanim zadebiutuje na giełdzie, przeprowadza wcześniej właśnie ofertę publiczną sprzedając akcje szerokiemu gronu inwestorów, żeby zwiększyć liczbę posiadaczy akcji danej spółki i aby obrót na giełdzie tymi walorami był płynny. Płynność obrotu jest podstawą obrotu giełdowego – dzięki temu możliwe jest zawieranie transakcji kupna-sprzedaży w każdym momencie notowań.

6. O pozostałych korzyściach oferty publicznej i powiązanych z nią debiutem giełdowym opowiem Wam przy kolejnych slajdach.

7. Jako ostatnią definicję warto przedstawić skrótowo potocznie używane w języku branżowym, ale również w prasie ekonomicznej związane z debiutem spółek na rynku giełdowym.

W tym punkcie wyjaśnij definicje skrótów: **IPO/SPO** (oba skróty wywodzą się z języka angielskiego)

- **IPO**, czyli Initial Public Offering - pierwsza oferta publiczna spółki, czyli pierwsza oferta sprzedaży spółki do szerokiego grona inwestorów,
- **SPO** to oznacza Secondary Public Offering - kolejna, wtórna oferta publiczna sprzedaży akcji przez spółkę.

Slajd 5 CO ROZUMIEMY POD POJĘCIEM OFERTY PUBLICZNEJ?



CO ROZUMIEMY POD POJĘCIEM OFERTY PUBLICZNEJ?



NAD PROCESEM OFERTY
PUBLICZNEJ NADZÓR PEŁNI
KOMISJA NADZORU
FINANSOWEGO

Spółka przed przeprowadzeniem „klasycznej” oferty publicznej zobowiązana jest do uzyskania decyzji **Komisji Nadzoru Finansowego** w sprawie zatwierdzenia prospektu.

Prospekt jest także zawsze wymagany dla dopuszczenia papierów wartościowych do obrotu na **GPW**

KNF | KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO

Komisja Nadzoru Finansowego
sprawuje nadzór min.: nad sektorem
bankowym, rynkiem kapitałowym,
ubezpieczeniowym, emerytalnym,
nad instytucjami płatniczymi
<https://www.knf.gov.pl/>

Slajd ten ma za zadanie uświadomienie odbiorcy, iż każda oferta publiczna podlega nadzorowi **Komisji Nadzoru Finansowego**. Komisja Nadzoru Finansowego to jest oficjalny urząd administracyjny, państwowy, który sprawuje nadzór m.in. nad sektorem bankowym, nad rynkiem kapitałowym, ubezpieczeniowym czy emerytalnym.

Spółka przed przeprowadzeniem oferty publicznej o wartości wyższej niż równowartość 2,5 mln euro zobowiązana jest sporządzić prospekt, który zatwierdza **Komisja Nadzoru Finansowego**.

Prospekt jest także zawsze wymagany dla dopuszczenia papierów wartościowych do obrotu na GPW (czyli by spółka mogła być notowana na giełdzie).

Upředź uczniów, że o samym prospekcie będzie jeszcze mowa podczas omawiania procesu debiutu giełdowego.

Slajd 6 CZYM JEST AKCJA?

eduAkacja

CZYM JEST AKCJA?

PRAWA MAJĄTKOWE

- ✓ prawo do udziału w zyskach spółki, tzw. prawo do dywidendy
- ✓ prawo do zakupu akcji nowej emisji, tzw. prawo poboru
- ✓ prawo do udziału w podziale majątku likwidowanej spółki

PRAWA KORPORACYJNE

- ✓ prawo do uczestnictwa i głosowania na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy
- ✓ prawo do żądania udzielania informacji o istotnych sprawach spółki
- ✓ prawo do zgłaszania projektów uchwał

AKCJA

papier wartościowy stanowiący jednostkę kapitału akcyjnego spółki

Projekt edukacyjny o rynku kapitałowym | EduAkacja 8

Omów z uczniami instrument finansowy, którym jest akcja. Ten slajd ma pokazać prawa związane z posiadaniem akcji przez inwestora, który poprzez ich nabycie np. w ofercie publicznej czy też później w obrocie giełdowym staje się akcjonariuszem danej spółki.

Zdefiniuj, czym są akcje i dlaczego warto je posiadać:

- *Akcje to podstawowe instrumenty finansowe, którymi możemy handlować na giełdzie. Dawniej akcje miały formę papierowych dokumentów, stąd do dziś znana jest nazwa „papiery wartościowe”. **Akcje dają nam udziały w danej firmie i stajemy się wtedy jej współwłaścicielami. Zarabiamy wtedy, gdy firma przynosi zyski, rozwija się – w efekcie drożeją jej akcje.** Jeżeli ktoś posiada 10 akcji spółki, która wyemitowała 100 akcji, to jest właścicielem jednej dziesiątej części przedsiębiorstwa. Jeśli wypłaca zysk w formie dywidendy, to my również jesteśmy upoważnieni do jej otrzymania.*
- *Akcjonariusz jest **współwłaścicielem spółki**, nawet jeśli kupił tylko jedną sztukę akcji. Z tego tytułu przysługuje mu szereg praw, które można podzielić na prawa majątkowe i korporacyjne.*
- Prawa akcjonariusza można podzielić na majątkowe i korporacyjne.

W tym miejscu możesz opisać po 1-2 prawach każdego rodzaju.

➤ Prawa majątkowe:

- Prawo do udziału w zyskach spółki (tzw. prawo do dywidendy) – zazwyczaj zysk rozdziela się w stosunku do liczby akcji.

- Prawo poboru - polega na pierwszeństwie objęcia nowych akcji w stosunku do liczby posiadanych akcji. Wykonując to prawo, akcjonariusz może w ten sposób przeciwdziałać zmniejszeniu wartości swojego udziału w kapitale zakładowym.

- Prawo do udziału w podziale majątku likwidowanej spółki - Akcjonariusz po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego ma prawo do majątku spółki, a dokładniej do kwoty likwidacyjnej, czyli tej części majątku spółki, która zostanie po uregulowaniu wszystkich zobowiązań.

➤ Prawa korporacyjne:

- Prawo uczestnictwa i głosowania w walnych zgromadzeniach akcjonariuszy - współdecydowanie o kierunku rozwoju spółki.

- Prawo do kontroli zarządzania spółką – np. Podczas obrad walnego zgromadzenia zarząd na żądanie akcjonariusza ma obowiązek udzielić mu informacji dotyczących spółki.

- Prawo do zgłaszania projektów uchwał – akcjonariusze posiadający określoną część kapitału akcyjnego mogą w odpowiednim terminie zgłaszać projekty uchwał na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Slajdy 7 i 8 mają na celu wyjaśnienie uczniom różnicy pomiędzy sprzedażą nowo emitowanych akcji, a sprzedażą akcji już istniejących w ramach prowadzonej przez spółkę oferty publicznej.

Jest to odpowiedź na pytanie: co oznacza, iż w ofercie publicznej spółka emituje akcje albo akcje są sprzedawane przez dotychczasowych akcjonariuszy/właścicieli spółki?

Slajd 7 EMISJA AKCJI?



EMISJA LUB SPRZEDAŻ AKCJI W OFERCIE PUBLICZNEJ – CO TO OZNACZA?



EMISJA AKCJI

- ✓ akcja posiada stałą wartość nominalną, której to wielkość wpływa na wartość kapitału akcyjnego
- ✓ akcja powstaje w wyniku emisji, czyli utworzenia nowych akcji poprzez decyzję (uchwałę) walnego zgromadzenia spółki
- ✓ uchwała emisyjna określa cenę emisyjną akcji (która zazwyczaj jest wyższa od wartości nominalnej) oraz liczbę emitowanych akcji
- ✓ cena emisyjna ustalana jest w oparciu o analizę finansów spółki, jej perspektywy rozwoju oraz aktualną sytuację na rynku kapitałowym
- ✓ środki pozyskane z emisji trafiają **bezpośrednio do spółki** do wykorzystania na określone cele inwestycyjne/rozwojowe

Emisja akcji to proces, dzięki któremu powstaje akcja jako papier wartościowy. Decyzja o wyemitowaniu nowych akcji należy do decyzji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w tym celu podejmuje uchwałę, w której m.in. określa liczbę emitowanych akcji, ich wartość nominalną oraz sposób ustalenia ceny emisyjnej bądź już jej wysokość.

Cena emisyjna akcji ustalana jest przez spółkę i jej doradców, w oparciu m.in. o analizę finansów spółki, jej perspektywy rozwoju oraz aktualną sytuację na rynku kapitałowym, przekładającą się na realne możliwości uplasowania emisji.

Środki pozyskane z emisji trafiają **bezpośrednio do spółki** do wykorzystania na określone cele inwestycyjne/rozwojowe.



SPRZEDAŻ AKCJI

- ✓ sprzedaż akcji spółki dokonywana jest przez jej dotychczasowych właścicieli (zazwyczaj założycieli)
- ✓ akcje już istnieją i tworzą kapitał akcyjny
- ✓ cena sprzedaży ustalana jest w oparciu o analizę finansów spółki, jej perspektywy rozwoju oraz aktualną sytuację na rynku kapitałowym
- ✓ środki pozyskane ze sprzedaży akcji trafiają **bezpośrednio do właścicieli** akcji do wykorzystania na ich prywatne cele

Sprzedaż akcji spółki dokonywana jest przez jej dotychczasowych właścicieli (zazwyczaj założycieli lub też może to być również inwestor finansowy taki jak fundusz „private equity”). Akcje zostały już historycznie wyemitowane i są w posiadaniu określonych, dotychczasowych akcjonariuszy. Cena sprzedaży jest ustalana przez podmioty/osoby sprzedające w oparciu o analizę finansów spółki, jej perspektywy rozwoju oraz aktualną sytuację na rynku kapitałowym. Środki ze sprzedaży akcji nie trafiają bezpośrednio do spółki, tylko bezpośrednio do właścicieli akcji, i wykorzystywane są przez nich na dowolne, prywatne cele.

Pozyskanie środków ze sprzedaży akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy/właścicieli-założycieli jest również zwrotem inwestycyjnym z poświęconego czasu i zaangażowania w rozwój przedsiębiorstwa.

Slajd 9 KORZYŚCI DLA SPÓŁKI Z DEBIUTU NA GIEŁDZIE



- Pozyskanie kapitału (środków pieniężnych) na rozwój
- Możliwość kolejnych emisji akcji (kolejny krok w rozwoju przedsiębiorstwa)
- Zwiększenie wiarygodności wśród partnerów biznesowych i instytucji finansowych (banki)
- Wdrożenie programów motywacyjnych opartych na akcjach
- Uzyskanie efektu promocyjnego

	<p>LPP, firma odzieżowa – działa na 25 rynkach off-line oraz na 31 rynkach w trybie online (spółka pozyskała na rozwój ponad 350 mln zł)</p>
	<p>Wytwórcy „Wiedźmin” – firma wprowadziła plany motywacyjne oparte na własnych akcjach (potencjalna wartość dla kadry kluczowych pracowników to ponad 2 mld zł)</p>
	<p>Firma, prowadząca restauracje – kilkakrotnie pozyskiwała kapitał na rozwój od inwestorów giełdowych – suma to 561 mln zł</p>

Debiut spółki na GPW stanowi ważny etap w rozwoju przedsiębiorstwa. Jej akcjonariusze decydując się na przeprowadzenie oferty publicznej i wprowadzenie akcji do obrotu giełdowego, na pytanie „Jak rozwijać się dalej?”, odpowiedzieli: „Zapraszając szeroki krąg inwestorów i dzieląc się z nimi spółką, jednocześnie uzyskując korzyści z pozyskanego kapitału”.

Tak można by krótko podsumować najważniejszy argument, który przemawia za wejściem na giełdę. Zalety tej strategicznej decyzji możemy zasadniczo podzielić na dwie grupy: korzyści dla samej spółki oraz korzyści dla jej akcjonariuszy (dotychczasowych właścicieli).

Korzyści dla samej spółki:

Korzyścią nadrzędną jest pozyskanie kapitału, czyli środków pieniężnych na rozwój.

Ponadto, debiut giełdowy to nie tylko pozyskanie finansowania, lecz również otwarcie przed przedsiębiorstwem – wraz ze statusem spółki giełdowej – wielu innych możliwości, w tym ułatwienie pozyskiwania dodatkowego kapitału w przyszłości (np. poprzez emisję obligacji) czy dokonywania przejęć przy wykorzystaniu własnych akcji, a także umożliwienie wprowadzenia programów motywacyjnych opartych na akcjach dla kadry menedżerskiej firmy. Nie bez znaczenia jest również efekt promocyjny i zwiększenie wiarygodności spółki w oczach kontrahentów, banków i klientów.

Dodatkowo skomentuj również przykłady spółek i osiągniętych przez nie korzyści z debiutu giełdowego znajdujących się po prawej stronie slajdu.

Można również sięgnąć po dane dotyczące dzisiejszej wyceny tych spółek.

Przykład LPP:

Pierwszą spółką, która świetnie wykorzystała debiut giełdowy jest spółka LPP. Spółka która jest właścicielem takich marek odzieżowych jak: Mohito, Cropp, Reserved, Sinsay. Ta firma jest notowana na giełdzie od 2001 roku. Kiedy spółka zaczynała przygodę z giełdą, to cena emisyjna w ofercie publicznej wynosiła 48 zł, natomiast dzisiaj jedna akcja jest warta ponad 12000 zł (*ważne, aby przed wykładem sprawdzić aktualną cenę np. tutaj: <https://stoog.pl/q/?s=lpp>, kapitalizacja w skrypcie podana jest zgodnie ze stanem na 18 sierpnia 2023*), a cała spółka warta jest 23 miliardy zł (*ważne, aby przed wykładem sprawdzić aktualną kapitalizację np. tutaj: profil <https://stoog.pl/q/q/?s=lpp>*). Spółka pozyskiwała środki na rozwój właśnie z ofert publicznych. Kwota pozyskanego kapitału na rozwój to ponad 350 mln zł. W dniu dzisiejszym działa ona na 25 rynkach lokalnych i na 35 rynkach w trybie online.

Przykład CD Projekt

Przykładem spółki, która wprowadziła programy motywacyjne dla kadry menedżerskiej, jest spółka CD Projekt. Spółka jest wytwórcą gry „Wiedźmin”. W spółkach z sektora „gamingu” najistotniejszym kapitałem jest kapitał ludzki ponieważ sukces produktu CD Projekt opiera się na kapitale intelektualnym/twórczym pracowników. CD Projekt wprowadził programy menedżerskie dla kadry menedżerskiej i kluczowych pracowników, aby wynagrodzić i utrzymać najzdolniejsze osoby wpływające na wzrost wartości przedsiębiorstwa.

Przykład Amrest

Spółka AmRest pozyskała na rozwój od inwestorów giełdowych 500 milionów złotych. Jest ona jedynym na terenie Polski franczyzodawcą takich marek jak: KFC, Pizza Hut, Burger King i Starbucks.



	Firma działająca w sektorze sprzedaży detalicznej (sieć sklepów Pepco) – wartość oferty 3,7 mld zł
	Największa polska platforma e-commerce – wartość oferty 10,6 mld zł, w tym nowa emisja o wartości 1 mld zł

Status spółki giełdowej przynosi też wymierne korzyści jej akcjonariuszom: nie tylko otrzymują oni możliwość sprzedaży części swoich akcji w trakcie IPO, ale również uzyskują bieżącą rynkową wycenę posiadanych papierów wartościowych i perspektywę upłynnienia swojego pakietu w przyszłości.

Oczywiście jeżeli jestem właścicielem spółki giełdowej, spółki która jest bardziej wiarygodna, spółki która może wprowadzać programy menadżerskie oparte na akcjach notowanych na GPW, to wówczas mam łatwiejszą drogę do pozyskiwania najlepszych menadżerów z rynku i powierzenia właśnie im zarządzania firmą. Zewnętrzni eksperci mogą wnieść nową jakość w sposób zarządzania i we wzrost wartości firmy.

Dodatkowo skomentuj również przykłady spółek znajdujących się po prawej stronie slajdu. Można również sięgnąć po dane dotyczące dzisiejszej wyceny tych spółek.

Slajd 11 PROCES IPO – DEBIUT NA GPW



Jak wygląda proces IPO, czyli proces pierwszej oferty publicznej zakończony debiutem giełdowym?

Proces należy opisać w formule „krok po kroku”

1. Zarząd spółki musi podjąć decyzję o wejściu na giełdę. Decyzja poprzedzona jest analizą, czy spółka jest korporacyjnie przygotowana na podjęcie obowiązków spółki giełdowej oraz czy jest na tyle rozwojowa, aby wykorzystać dodatnie aspekty bycia spółką giełdową.
2. Jeżeli spółka jest prowadzona w innej formie prawnej niż spółka akcyjna to musi dokonać przekształcenia tej formy.
3. Emitent jest zobowiązany dokonać odpowiednich czynności korporacyjnych w celu sprostania wymogom formalnym procesu. W szczególności chodzi tu o działania, do których emitent jest zobligowany odpowiednimi przepisami prawa. Stąd też w tej fazie konieczne jest podjęcie uchwały walnego zgromadzenia emitenta ustalającej szczegóły emisji akcji, w tym również akceptującej debiut giełdowy spółki.
4. Kolejnym etapem jest wybór profesjonalnych doradców mających wspierać spółkę w procesie IPO. W gronie tym znajduje się bank inwestycyjny, doradca prawny, biegły rewident - czyli taki podmiot, który bada sprawozdanie finansowe i wydaje opinię, czy przedstawione dane finansowe są zaprezentowane zgodnie z określonymi zasadami rachunkowości. Do grona doradców dołącza również doradca PR/IR, czyli doradca, który pomaga spółce komunikować się w jak najlepszy sposób z szeroką publicznością, z mediami, a także z gronem inwestorów.
5. Główną osią prac spółki i doradców jest przygotowanie prospektu podlegającego weryfikacji i zatwierdzeniu przez Komisję Nadzoru Finansowego.
6. Prospekt jest dokumentem, w którym bardzo szczegółowo jest opisane: jaką działalność prowadzi spółka, na jakim rynku działa, jak wygląda jej konkurencja, jakie ma wyniki finansowe, z jakimi ryzykami wiąże się działalność tej spółki. W prospekcie szczegółowo opisany jest również plan oferty publicznej, czyli: w jakich terminach odbywa się oferta, jaka liczba akcji jest oferowana dla nowych akcjonariuszy, po jakiej cenie i w jakim terminie następuje debiut giełdowy.
7. Następnie prospekt składany jest do Komisji Nadzoru Finansowego, który w procesie administracyjnym wydaje decyzję o zatwierdzeniu prospektu, co jest równoznaczne z decyzją, iż spółka może rozpocząć ofertę publiczną.
8. Rozpoczęcie oferty publicznej zaczyna się od publikacji zatwierzonego prospektu. Prospekt emisyjny pełni tutaj właśnie rolę ogłoszenia. Spółka ogłasza w dowolny sposób i w dowolnej formie informacje, które pozwolą inwestorom podjąć decyzję, czy warto kupić te akcje spółki czy może jednak nie. Prospekt publikowany jest w obecnych czasach na stronie internetowej emitenta oraz na stronie internetowej np. biura maklerskiego czy banku inwestycyjnego, który pośredniczy w tej ofercie.
9. Po publikacji prospektu zaczyna się faza sprzedaży akcji, czy to nowo wyemitowanych czy akcji istniejących i wówczas inwestorzy w określonym terminie powinni złożyć zapis na akcje, czyli dokonać tzw. subskrypcji akcji określając, ile akcji inwestor chce kupić po wyznaczonej cenie emisyjnej lub cenie sprzedaży. Zapis ten automatycznie musi być opłacony. Jeżeli zapis nie jest opłacony, to taki zapis jest nieważny. Zapis składany jest poprzez rachunek inwestycyjny posiadany przez inwestora. Obecnie czynności te dokonywane są najczęściej w formacie online. Po zakończeniu subskrypcji spółka dokonuje przydziału akcji na rzecz inwestorów, którzy prawidłowo złożyli zapisy.
10. Następnie emitent składa wniosek do KDPW tj. Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych. KDPW pełni rolę podmiotu, dzięki któremu papiery wartościowe są zapisywane elektronicznie na rachunkach inwestycyjnych osób, które zakupiły akcje w ofercie publicznej.
Należy zaznaczyć, iż obecnie akcja nie występuje w formie papierowej. W obrocie giełdowym występuje ona w formie elektronicznej.
11. Ostatnim krokiem w drodze do notowań jest uzyskanie zgody Giełdy Papierów Wartościowych na wprowadzenie akcji danego emitenta do obrotu giełdowego, czyli na debiut giełdowy. Giełda na podstawie wniosku spółki wyznacza datę pierwszego dnia debiutu.
Aby zadebiutować na GPW spółka musi wypełnić określone kryteria m.in.:
 - odpowiednią wielkość w zakresie wartości rynkowej spółki,
 - określony poziom rozproszenia inwestorów.

Przeprowadzenie oferty publicznej pozwala spółce na osiągnięcie kryteriów giełdowych wymaganych przy uzyskaniu pozwolenia Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie na debiut giełdowy na rynku GPW.

Slajd 12 PROCES IPO – UCZESTNICTWO INWESTORÓW W IPO – CO WARTO WIEDZIEĆ?



UCZESTNICTWO INWESTORÓW W IPO – CO WARTO WIEDZIEĆ?



OFERTA IPO

Co warto wiedzieć:

- ✓ informacje na temat IPO znajdują się w prospekcie
- ✓ inwestor powinien zapoznać się z treścią prospektu
- ✓ inwestor powinien również zapoznać się z dodatkowymi komunikatami emitenta
- ✓ w celu zakupu akcji w ofercie IPO inwestor musi dokonać zapisu na akcje (tzw. subskrypcji akcji)
- ✓ zapis (subskrypcja) dokonywany jest za pośrednictwem biura maklerskiego, które pośredniczy w ofercie IPO
- ✓ emitent po zakończeniu subskrypcji dokona przydziału akcji inwestorom, którzy prawidłowo złożyli zapisy. Akcje te trafią na **Twój indywidualny rachunek maklerski**



Ze względu na duży popyt inwestorów na akcje Twój zapis może być **zredukowany**



Zapisane akcje na rachunku maklerskim mogą być sprzedane przez inwestora już **od dnia debiutu** na giełdzie

Projekt edukacyjny o rynku kapitałowym | EduAkcja

14

Slajd ten ma na celu przybliżenie uczniom działań, jakie oni sami powinni podjąć gdyby chcieli za uczestniczyć w IPO wybranego emitenta.

Podkreślenia wymagają:

- zapoznanie się z informacjami zawartymi w prospekcie emisyjnym,
- zapoznanie się z dodatkowymi informacjami publikowanymi przez emitenta (informacje te znajdują się na stronie korporacyjnej spółki zazwyczaj w zakładce poświęconej ofercie publicznej)
- konieczność dokonania subskrypcji akcji, za pośrednictwem biura maklerskiego. Warto zwrócić uwagę kwestię „*możliwej redukcji zapisu*”,
- konieczność zarejestrowania akcji na rachunku inwestycyjnym
- uprawnienie do obrotu akcjami spółki od dnia debiutu.

Wyjaśnij uczniom, iż w przypadku dużego popytu na akcje danego emitenta zapis jest redukowany. Ma to miejsce, gdy inwestorzy chcą kupić większą liczbę akcji niż ta zaoferowana do sprzedaży. **Można posłużyć się przykładem**: oferta obejmuje 1000 akcji do sprzedaży, a inwestorzy zapisali się łącznie aż na 2000 akcji, to oznacza, że trzeba zapisy zredukować, czyli każdemu inwestorowi przydzielić tylko 50% akcji. Na tym polega właśnie redukcja zapisów.



GLÓWNY RYNEK

- ✓ funkcjonuje od 1991 roku, nadzorowany przez KNF
- ✓ przeznaczony dla podmiotów o ugruntowanej pozycji i odpowiedniej skali działalności
- ✓ **kapitalizacja** spółki musi osiągnąć wartość 60 mln PLN
- ✓ ponad 400 spółek notowanych
- ✓ <https://www.gpw.pl/>



NEWCONNECT

- ✓ system obrotu działający od 2007 roku
- ✓ organizowany i nadzorowany przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
- ✓ przeznaczony dla małych podmiotów, startupów i rozwijających się firm
- ✓ ponad 350 spółek notowanych
- ✓ <https://newconnect.pl/>



Kapitalizacja spółki
wartość rynkowa spółki lub giełdowa kapitalizacja, obliczana jako iloczyn liczby akcji danej spółki i ceny emisyjnej/sprzedaży akcji w ofercie (kapitalizacja IPO) lub kursu akcji na danej sesji (kapitalizacja giełdowa).

Przedstaw uczniom w kilku słowach na jakich platformach/rynkach mogą być notowane akcje debiutującej spółki w Polsce.

Scharakteryzuj dwa rynki zgodnie z informacjami oddanymi na slajdzie:

1) GPW czyli tzw. Główny Rynek

- największy, przeznaczony dla podmiotów o ugruntowanej pozycji i odpowiedniej skali działalności,
- funkcjonuje już od ponad 30 lat,
- kapitalizacja spółki, która może być notowana na tej głównej giełdzie musi osiągnąć 60 milionów złotych

Wprowadź definicję **kapitalizacji**: wartość rynkowa spółki lub giełdowa kapitalizacja, obliczana jako iloczyn liczby akcji danej spółki i ceny emisyjnej/sprzedaży akcji w ofercie (kapitalizacja IPO) lub kursu akcji na danej sesji (kapitalizacja giełdowa).

Kapitalizację możemy wyznaczyć poprzez pomnożenie liczby wszystkich akcji, które są zarejestrowane w kapitale akcyjnym emitenta oraz ceny emisyjnej/ceny sprzedaży w IPO.

- obecnie na tym Głównym Rynku notowanych jest ponad 400 spółek.

2) rynek NewConnect.

- rynek, który działa od 2007 roku, więc jest jeszcze dosyć młody w porównaniu z Głównym Rynkiem GPW,
- przeznaczony dla mniejszych podmiotów, startupów i rozwijających się firm. Był skonstruowany właśnie po to, żeby firmy technologiczne, innowacyjne, biotechnologiczne i firmy gamingowe mogły być notowane i aby mogły pozyskiwać kapitał na rozwój,
- na rynku NewConnect notowanych jest ponad 350 spółek.



Ostatnim krokiem, wieńczącym proces IPO, jest **dzień debiutu**. Po symbolicznym uderzeniu w giełdowy dzwon, na otwarciu sesji pojawiają się pierwsze notowania akcji spółki.

Wówczas nadchodzi wyczekiwany moment, stanowiący okazję do świętowania!



Cena akcji zmienia się w zależności od popytu i podaży na te akcje na rynku giełdowym

Krótko skomentuj zdjęcia znajdujące się na slajdzie:

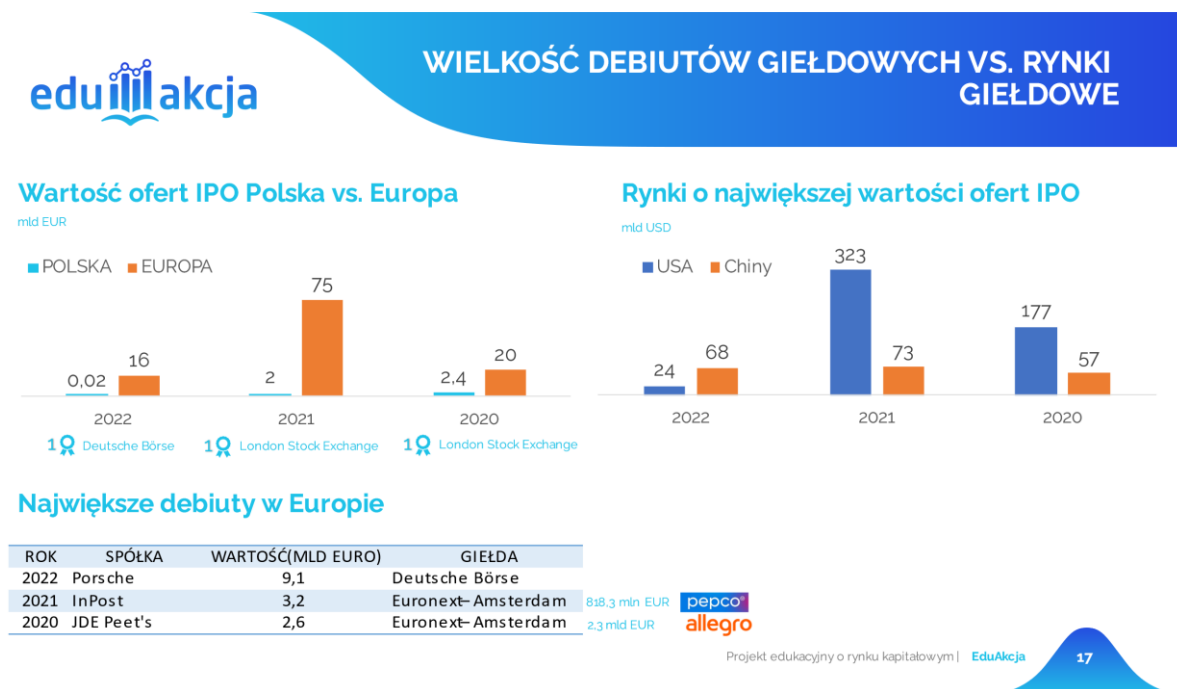
- na zdjęciach po lewej widać symbole debiutu giełdowego, czyli dzwon giełdowy oraz statuetkę byka, a także ceremonię debiutu spółki.

Dodatkowo można wyjaśnić, iż w dniu debiutu spółka świętuje pierwsze minuty rozpoczęcia notowań. Członkowie zarządu symbolicznie uderzają w dzwon giełdowy na otwarciu sesji i już od tego momentu na ekranie pojawiają się notowania - cena akcji zmienia się w zależności od popytu i podaży na te akcje na rynku giełdowym.

Ceremonię debiutu spółek notowanych na GPW można oglądać online na kanale GPW na YouTube (<https://www.youtube.com/@WarsawStockExchange/videos>)

Slajd 15 WIELKOŚĆ DEBIUTÓW GIEŁDOWYCH VS. RYNKI GIEŁDOWE

Kolejny slajd, który zaprezentowany jest poniżej, pozwala nauczycielowi na przedstawienie w sposób wizualny i jednocześnie przejrzysty wielkości ofert IPO w podziale na rynek krajowy, europejski oraz globalny.



Warto zwrócić uwagę uczniom na następujące aspekty:

- jakie były wartości ofert publicznych na rynku europejskim vs. rynek polski wraz ze wskazaniem, która giełda w Europie była liderem od względem wartości przeprowadzonych ofert IPO przez spółki na nich debiutujące,
- które rynki na świecie były liderami w zakresie wartości IPO,
- największych debiutów giełdowych w Europie ze wskazaniem największych debiutów na rynku GPW (w roku 2022 na GPW nie było klasycznej oferty IPO, większość debiutów to debiuty spółek, które zmieniały rynek notowań z NewConnect na rynek GPW, tylko jedyna spółka - Creotech Instruments – przeprowadziła przed debiutem na GPW ofertę publiczną o wartości 39,7 mln zł).



Powyższy slajd ma na celu przekazanie uczniom informacji, iż debiut giełdowy nie wiąże się zawsze z zyskiem dla inwestora i tak jak każda transakcja na rynku giełdowym, to też inwestycja w akcje przy pierwszej ofercie publicznej obciążona jest ryzykiem inwestycyjnym.

Slajd prezentuje trzy przykłady

- sukces oferty IPO pod względem zysku osiągniętego przez inwestora - spółka DINO – podaj cenę akcji w IPO, następnie opowiedz, jak zmieniała się cena w zależności od okresu notowań (zmiana ceny dotyczy różnicy pomiędzy ceną w IPO a ceną zamknięcia kursu akcji w pierwszym dniu notowania, 1 rok po debiucie oraz w „dniu dzisiejszym”)

A dziś: przed wykładem sprawdź ostatni kurs zamknięcia notowania akcji tego emitenta na stronie, gdzie podawane są bieżące dane na temat kursów akcji na GPW np. <https://stoog.pl/>. Następnie wylicz zamianę % wartości akcji pomiędzy ceną akcji w IPO (wartość początkowa), a kursem zamknięcia notowań z dnia obecnego (wartość końcowa) wg poniższego wzoru:

$$\left(\frac{\text{Wartość końcowa}}{\text{Wartość początkowa}} - 1 \right) * 100\%$$
- inwestycja w IPO, która oznaczała stratę dla inwestora – oferta spółki HUUUGE - podaj cenę akcji w IPO, następnie opowiedz, jak zmieniała się cena w zależności od okresu notowań (zmiana ceny dotyczy różnicy pomiędzy ceną w IPO a ceną zamknięcia kursu akcji w pierwszym dniu notowania, 1 rok po debiucie oraz w „dniu dzisiejszym”).

A dziś: dokonaj przeliczeń jak w pkt 1
- sukces oferty IPO pod względem zysku osiągniętego przez inwestora w pierwszym roku inwestycji, natomiast w dniu dzisiejszym cena akcji emitenta spada poniżej wartości ceny sprzedaży w IPO – oferta spółki Allegro - podaj cenę akcji w IPO, następnie opowiedz, jak zmieniała się cena w zależności od okresu notowań (zmiana ceny dotyczy różnicy pomiędzy ceną w IPO a ceną zamknięcia kursu akcji w pierwszym dniu notowania, 1 rok po debiucie oraz w „dniu dzisiejszym”)

A dziś: dokonaj przeliczeń jak w pkt 1

Slajd 17 NASI EMITENCI, KTÓRYCH I TY MOŻESZ ZNAĆ



NASI EMITENCI, KTÓRYCH I TY MOŻESZ ZNAĆ



Projekt edukacyjny o rynku kapitałowym | EduAkcja

19

Slajd ten ma przede wszystkim pokazać, iż na GPW notowane mogą być spółki z różnych branż (nie ma ograniczeń w tym zakresie). Warto również zwrócić uwagę uczniom, iż spółki, które oni kojarzą to są właśnie spółki giełdowe (i na pewno korzystają z ich produktów/usług w życiu codziennym).

Pełna lista emitentów giełdowych dostępna jest oczywiście na stronie internetowej giełdy.

Slajd 18 BYCIE SPÓŁKĄ GIEŁDOWĄ TO TEŻ ZOBOWIĄZANIA WOBEC INWESTORÓW



BYCIE SPÓŁKĄ GIEŁDOWĄ TO TEŻ ZOBOWIĄZANIA WOBEC INWESTORÓW

- ✓ Spółka giełdowa musi wypełniać określone obowiązki informacyjne (raporty bieżące i okresowe)
- ✓ Istotne informacje na temat spółki publicznej muszą być udostępniane publicznie wszystkim w tym samym czasie (symetria informacyjna pomiędzy uczestnikami rynku)
- ✓ Informacje, które podlegają publikacji to m.in.:
 - informacje o zdarzeniach w spółce, które mogą wpłynąć na cenę lub wartość akcji emitenta
 - dane finansowe: roczne, półroczne i kwartalne
 - informacje na temat walnego zgromadzenia spółki oraz uchwał przez niego podejmowanych
 - informacje o zmianie stanu posiadania akcji przez akcjonariuszy posiadających co najmniej 5 % liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy

Informacje te znajdziesz na stronie internetowej spółki lub w serwisach informacyjnych

Projekt edukacyjny o rynku kapitałowym | EduAkcja

20

W tym slajdzie warto zwrócić uwagę uczniom, iż bycie spółką giełdową wiąże się z wypełnianiem określonych zobowiązań wobec inwestorów. Inwestor finansujący rozwój spółki oczekuje, iż druga strona będzie w stosunku do niego wypełniała określone obowiązki informacyjne, czyli tak naprawdę będzie się dzieliła informacjami, co się dzieje w spółce, aby inwestor mógł na bieżąco reagować w zakresie sprzedaży lub kupna akcji tego emitenta.

Podkreśl najważniejsze kwestie:

- spółka musi udostępnić informacje na bieżąco,
- zachowana musi być zasada równego dostępu do informacji dla każdego z inwestorów (symetria informacyjna pomiędzy uczestnikami rynku),
- spółka przede wszystkim informuje o wynikach finansowych w okresach: kwartalnym, półrocznym, rocznym,
- spółka publikuje informacje o istotnych wydarzeniach, jakie mają miejsce w spółce, które mogą wpłynąć na ocenę inwestycji przez inwestora. Przykład takiej informacji to: plany przejęcia innego podmiotu lub podpisanie istotnej umowy.
- spółka publikuje też informacje dotyczące realizacji uprawnień korporacyjnych przez akcjonariuszy: termin walnego zgromadzenia, projekty uchwał, które będą na tym walnym zgromadzeniu podejmowane, a także musi informować o tym, kto w spółce: jaki podmiot lub nawet jaka osoba fizyczna, przekroczyła co najmniej 5% liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Slajd 19 Zakończenie

Zakończ lekcję

Dziękuję za uwagę

